

Η ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΜΙΑΣ ΙΔΕΑΣ

Ἡ φημερίδα τῶν πρακτικῶν γιαντρῶν (Journal des Praticiens) τοῦ Παρισιῦ, πού ἔχει τή μεγαλύτερη κυκλοφορία σήμερις στὸν Γαλλικὸ κόσμον, δημοσιεύει στὸν τελεφεταῖο ἀριθμὸ (14/27 τοῦ 8) 899) ἓνα γράμμα ἀνοιχτὸ γιὰ τὸν Ὑπουργὸ τῆς Δημόσιας Ἐκπαίδεψης τῆς Γαλλίας γραμμένον ἀπὸ τὸν κ. Οὐσάρ (Huchard) καθηγητὴ, μέλος τῆς Ἀκαδημίας τῆς Γαλλικῆς, Διευθυντὴ τῆς Γαλλικῆς ἀφῆς Ἐφημερίδας, συγγραφεὴ πολλῶν ἐπιστημονικῶν συγγραμμάτων γιὰ τοὺς ἀρρώστους τοῦ κυκλοφορικῶν συστημάτου, πού ἔχουνε μεγάλο κύρος στὸ γιαντρικὸν κόσμον, πρόεδρος μιᾶς ἐταιρείας γιὰ τὰ μεταλλικὰ νερά τῆς Γαλλίας κτλ. Ἀπὸ τὸ γράμμα συσταίνουμε νὰ τὸ διαβάσῃ οὗτοι, γιὰ τὴν γράφει τί πρέπει νὰ γίνῃ στὴ Γαλλία γιὰ νὰ πᾶνε μπροστὰ οἱ γιαντρικὲς σπουδὲς καὶ ἡ χώρα τοῦ Laennec καὶ ἄλλων νὰ μὴ μένῃ πίσω στὶς γιαντρικὲς ἀνακαλύψεις κτλ. Θὰ μᾶς χρησιμεύῃ πολὺ, τώρα μάλιστα πού πρόκειται νὰ γίνῃ καὶ τι καὶ στὴ δική μας τὴ Σχολὴ γιὰ νὰ διορθωθοῦνε κάμποσα στραβά καὶ ἀνάποδα καὶ γιαντρεφτοῦνε τὰ κακομοιρασμένα καὶ ἄρρωστα.

Σ' ἀφῆ τὴ γράφει τοῦ κ. Οὐσάρ πρῶτα πρῶτα λέει πὺς δὲν τὰ γράφει γιὰ τὸ ἀτομικὸ τοῦ σφύρου γιὰ τὴν ἀφῆ σὲ λίγα χρόνια θ' ἀποσυνθῇ ὡς ἐκ τῆς ἡλικίας του, ἀλλὰ γιὰ τὸ σφύρο τῆς Φραντζέζικης Γαλλικῆς Ἐπιστήμης καὶ τοῦ ἔθνους του, πού τὸν πιστεύουμε γιὰ τὴν ἐδείξε τὸν πατριωτισμὸ του σὲ πολλὰ ζητήματα καὶ πρὸ πάντων στὸ ζήτημα τῶν μεταλλικῶν ὑδάτων τῆς πατρίδας του, λέγει τὰ ἐξῆς: «Μέσα στὶς μεταρρυθμίσεις, πού πρέπει νὰ γίνοντε, εἶναι καὶ ἡ ἰδρυση ἐδρας Θεραπευτικῆς με φυσικὰ μέσα (ὕδροθεραπεία), ἡλεκτροισμὸς, φωτοθεραπεία κτλ.) πού μέρα με τὴ μέρα προσοδεύουνε σὺν γιάντρεμα ἰσχυρῶν ἰσχυρῶν, ὥστε μπόρεσα νὰ πῶ ὅτι Ἀφόντας γιαντρεβὼ χωρὶς γιαντρικὰ ἢ με λίγα γιαντρικὰ ἔχω τόσες ἐπιτυχίες ὅσες ποτὲς μου».

Ἀφῆ τὴν ἰδέαν τῆς διδασκαλίας τῆς ὕδροθεραπείας τὴν ἐρριζα πρῶτος ἐγὼ στὴ δημοσιότητα με μιὰ ἀλληλογραφία μου στὴν «Πατριδα» τοῦ Βουκουρεστίου, πού δημοσιεύθηκε με τὸν τίτλον «Ὑδροθεραπεία» στὸ φύλλον τῆς (14/27 Ἀπριλ. 1902). Ἀπ' ἀφῆ μεταφέρων ἐδῶ τὸ ἐξῆς μέρος...

— Θὰ μετανοῶστε, εἶπε ὁ Ἀστακόφφ, τελειώνοντας τὴν περιγραφή του.

— Δὲ μετανοῶν ποτε. Σὺν κάνει κανένας μιὰ κουταμάρα, καλὰ θὰ κάμῃ νὰν τὴν λησμονήσῃ τὸ γρηγορώτερον. Ἔτσι εἶναι.

— Δότε μου τὴν ἀδείαν νὰ σὰς ρωτήσω ἀκόμα, ξαναεἶπε ὁ Ἀστακόφφ, καὶ αὐτὴ τὴ φορὰ γαλλικὰ, ἀπὸ πόσον καιρὸ ξέρετε τὴ Μαρία; Ποιὰ εἶναι ἡ φιλία τῆς; Εἶναι πλούσιοι; ἄνθρωποι καὶ καθὼς πρέπει;

— Κάμετε μου τὴ χάριν νὰ σὰς ρωτήσω καὶ γὼ με τὴ σερά μου, εἶπε ὁ Ναντζέντα, γιὰ τὴν με ρωτᾶτε γαλλικὰ;

— Δεσποινίδι...δὲν πολυξέρω...

— Αἰ καλὰ, τὸ ξέρω ἐγὼ. Ἡ Μαρία εἶναι μιὰ χαριτωμένη κοπέλα, πού μιλάει ἄσκημα τὰ γαλλικὰ, πρόσθετε ὕστερα ἀπὸ μιὰ πᾶψη.

— Εἶναι πολὺ παραζενη καὶ πρωτότυπη.

— Πρωτότυπη; εἶναι ἓνα παίνεμα στὸ στόμα σας, στὸ στόμα μιανοῦ ἀνθρώπου πρακτικοῦ; Καὶ γὼ τὸ ἴδιο τάχα σὰς φαίνουμαι πρωτότυπη; Ἀ, πιστεῦω πὺς τὸ φεγγάρι βγήκε. Νὰ ἡ ἀντιφεγγιά του στὶς λεῖκες; πρέπει νὰ φεύγω; πᾶω νὰ εἰπῶ νὰ μὲν σελώσουνε τὸ Κρασάβον.

Ἀλλὰ ὑπὸ τῶν περιφανῶν πλέον καὶ πασιφανῶν θεραπευτικῶν ἐπιτυχιῶν τῆς ὕδροθεραπείας κινουμένοι δὲν εἶναι πλέον καιρὸς ν' ἀνακηρύξωμεν καὶ ἡμεῖς, καὶ ἐγκολπωθέντες τὰ ἀλλαχού συμβαίνοντα παρ' ἡμῶν δὲ ἐν ἐκτάσει ἀπὸ πολλοῦ καὶ πολυλῶς διευκρινισθέντα καὶ ἀνακοινωθέντα νὰ παρασχόμεν εἰς μὲν τοὺς πάσχοντας τὸ μέσον τῆς ταχείας ἀσφαλοῦς ριζικῆς καὶ οἰκονομικῆς θεραπείας των, εἰς δὲ τοὺς ἰατροὺς τὸ ἀλάνθαστον κατὰ τῶν δξέων νοσημάτων ἀντιφάρμακον ὅπερ οἱ πλεῖστοι ἀποφεύγουσι;...Νομίζομεν ὅτι ἐπείσθη καιρὸς. Διὰ τοῦτο ὅπως πρῶτος μεταξὺ τῶν παρ' ἡμῶν ἀνεγνωρίσαμεν καὶ ἀνεκνήριξαμεν τὴν ἱαματικὴν ιδιότητα τοῦ ὕδατος καθ' ὅλων τῶν δξέων νοσημάτων...εἰτα κηρύσσομεν διὰ τῆς φίλης «Πατρίδος», ὅτι ἀνάγκη νὰ ληφθῇ πρόνοιά της παρὰ τῶν δυναμένων πρὸς τὴν παρ' ἡμῶν διάδοσιν τῆς ὠφελιμοῦς ταύτης μεθόδου διὰ τῆς διδασκαλίας μὲν ταύτης ἐν τῇ Ἐδν. Πανεπιστημίῳ ὑπὸ τινος καθηγητοῦ τῆς ἱατρικῆς εἰς τοὺς Φοιτητὰς, διὰ τῆς ἰδρύσεως δὲ κατὰ τὸν νόμον ὕδροθεραπευτικοῦ κατὰ τῶν δξέων νόσων.

Βακοῦ 24 τοῦ Ἀπριλίου 1906.

ΚΩΣΤ. ΛΑΝΑΡΑΣ

ΜΕΣΑΝΥΧΤΑ

Θάναί μέσανυχτα. Οἱ ἀνέμοι
θὰ κλαῖν πικρὰ καὶ λυπημένα.
Τὰ νυχτοπούλια θὰ κρυώνουν
μέσ' οἷς φωλιὰς τοὺς σιριμωγμένα.

Νέφη πυκνὰ θὰ σκοτεινιάζουν
τὸν κόσμον ὅλον πέρα ὡς περὰ.
Θάλασσά νὰ μᾶς φώτισῃ
τοῦ Φοῖβου ἡ κόρη, ἡ ἄσπερη Ἡμέρα.

Ὅλα τοῦ κόσμου τὰ ρημάδια
στὰ ὄρη ἐκεῖ καὶ στὰ λαγκάδια
θὰ κλαῖνε σὰ θλιπτὴ καμπάνα.

Κ' ἐγὼ—καλότυχος—σιμά σου
γυροῦς θὰ βρῶ στὴν ἀγκαλί σου
μιὰ φίλη αἰώνια καὶ μιὰ μάννα.

MIX. Γ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ

ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Η ΓΡΙΑ, Η ΖΩΗ ΚΙ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ

Μιὰ φορὰ, ὁ Θάνατος καὶ ἡ Ζωὴ ἀφῆσαν ἀπὸ τὶς δυὸ ἀπομεσήμερο τὶς δουλιές τους κάτω στὴ γῆ, νὰ πάνε, λέει, καὶ κομμάτι νὰ σιργιανίσουνε. Μὰ ὅχι μαζί. Ἀφοῖ ποτε τοὺς δὲν μποροῦνε νὰ ὑποφέρουνε ὁ ἓνας τὸν ἄλλον, οὔτε μιλιῶνται, μήτε κἄν ξέρουνται ἀφῶτου ὁ Θεὸς τοὺς ἐδίωξε ἀπὸ τὸ σπιτί τους; τέτοια κακὰ ἀδέρφια σὰν εἶτανε. Ὁ Θάνατος ἤθελε νὰ περιγῇ ἀπὸ δῶ καὶ ἀπὸ κεῖ, νὰ δῇ παντοῦ τὰ ἔργατά του καὶ νὰ χαρῇ. Τὸ ἴδιο καὶ ἡ Ζωὴ. Συχνὰ τοὺς τυχαίνει νὰ βγαίνουν ἐτσι ἐξω παρατῶντας τὶς ἐννοίες των στοὺς παραμικροτέρους των.

Ὁ Θάνατος τράβηξε δρόμους κατὰ τὰ Βορειανὰ μέρη τῆς Ἑβρώπης, νὰ βρῇ τοὺς Χειμῶνιδες πού εἶναι φίλοι του καὶ σὰν τὰ πέρασε ὅλα κατέβηκε γραμμὴ στὴ Μεσόγειο νὰ ρίξῃ μιὰ ματιὰ στὴ Θεσσαλία πού γίνονταν ἓνας πόλεμος, καὶ κατόπι σάλλαρε μιὰ στὴν Πόλιν νὰ ξεκουρασθῇ. Ἡ Ζωὴ καὶ κείνη μόλις ξεπόρτισε, πῆρε πρῶτα πρῶτα τὸν ἀγαπημένο της τὸ δρόμο τῆς Ἀντολῆς, πῆγε γύρισε στὶς Ἰντίες, στὴν Αἴγυπτον, στὴν Ἑλλάδα πού ἔχει γλυκὸ τὸ φῶς, καὶ ἀπὸ κεῖ πετάχτηκε ὡς τὴν Πόλιν, ὅχι γιὰ νὰ ξεκουρασθῇ, ἀφοῦ ἡ Ζωὴ δὲν πρέπει νὰ ξεκουράζεται ποτέ, παρὰ γιὰ νὰ τὴν καμαρώσῃ. Ἐφαχνε νάβῃ κανέναν τόπο νὰ βλέπῃ, μὰ μὲς τὸ μεσημέρι ὅλοι κοιμοῦνταν, στὰ σπίτια, στὰ μαγαζιά καὶ στὰ σοκάκια καὶ ἀπὸ δὲν τῆς ἔρεσε καὶ εἶπε νὰ πᾶν στὸν Κεράτιο νὰ καθίσῃ τουλάχιστο σὲ μιὰ τρελλὴ βάρκα με τὸ παννί.

Ἐκεῖ κοντὰ στὸ παραθαλάσσιον, καθὼς διέβαινε ἀπ' ἀφῆλα μπροστὰ ἀπὸ τὰ παραθύρια ἑνὸς μεγάλου σπιτιοῦ, χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ ἡ ταχυτικὰ Κόρη, πῆγε τὸ μάτι της μέσα καὶ ἀπὸ τὰ ὅσα εἶδε μονιμῶς μάζωξε τὰ φτερά της καὶ πάτησε. Εἶτανε μιὰ σάλλα γεμάτη ἡλιο, με πεμπτηδίκους τοίχους καὶ τὰ σανίδια της τριμμένα χαρτί. Τίποτις δὲν ἀκούγονταν, τίποτις δὲ σειοῦνταν στὴ σάλλα, τὰ ἐπιπλά της στεκόντουσαν βουδὰ καὶ μονάχα ἡ φλογίτσα τοῦ καντιλιῦ πού ἀνοιγόκλειε, ἐδείχνε ὅλη της τὴ ζωή.—καὶ ἐν λόγῳ χάρη πού καὶ πού ἡ ζέστη ἐμπαζε καμὶ μύγα ἢ πάστρα τὴν ἐδῶζε. Στὴ μέση ὅμως, σ' ἓνα σκαμνί, καθότανε κουδάρ, καμωμένη μιὰ γριά, βαστώντας τὸ κεφάλι της στὸ χέρι της πού τῆς τόπαινε ὁ ὕπνος κάτω καὶ πάλι τῆς τὸ μολαίρνε νάκνεβαινη. Κ' ἔκανε πιά ὁλοένα

— Εἶναι σελωμένος, εἶπε ὁ μικρὸς Κοζάκος, πού φάνηκε στὴ λουρίδα τὸ φῶς, πού ἐπερτε κατὰ τὸν κῆπο, ἀπὸ τὸ σαλόνι.

— Καλὰ. Μάσσα, πού εἶσαι; ἔλα νὰ με χαιρετίσης.

Ἡ Μαρία βγήκε ἀπὸ τὴ γειτονικὴ κάμαρα. Οἱ ἄλλοι σηκώθηκαν ἀπὸ τὸ παιχνίδι.

— Φεύγετε τώρα; εἶπε ὁ Ἰπατόφφ.

—Ναί, εἶναι καιρὸς. Καὶ προχωρώντας στὴ γιολόπορτα: «ὦ, τί νύχτα! Δὲ νοιώθετε σὰ νάνασαι νύχτα; Τί εὐωδιά; Ὅλα τὰ λουλούδια εἶναι ζυπνημένα καὶ μεῖς πάμε νὰ κοιμηθῶμε. Ἀλήθεια, Μάσσα, εἶπα στὸν κύριον Ἀστακόφφ, πὺς δὲ μπορεῖς νὰ ὑποφέρῃς τὴν ποίησιν. Νὰ τ' ἔλλογο μου. Χαίρετε ὅλοι.

Κατέβηκε τρέχοντας τὰ σκαλοπάτια, πῆδησε ἀλαφριά στὴ σάλλα: εἶπε: Καλὴ ἀντάμωση αὔριο! Καὶ δίνοντας με τὴ βίτσα της μιὰ στὸ λαμὸ τ' ἀλόγου της, ἐφυγε με τροκάκι κατὰ τὴ φραξιά. Ὅλοι τὴν ἀκολουθῆσαν με τὰ μάτια: Καληντάμωση, εἶπε ἀκόμα πίσω ἀπὸ τὶς λεῖκες. Ἀκουγότανε γιὰ πολλὴ ὥρα ὁ κρότος ἀπὸ τὰ πέταλα τοῦ ἀλόγου καὶ χάθηκε λίγο-λίγο στὴ σιγαλιά τῆς νύχτας.

Ὁ Ἰπατόφφ εἶπε νὰ μπουνε στὸ σπῆτι.

— Εἶναι πολὺ ὁμορφα νὰ εἶναι κανεὶς ὄξω, εἶπε, μὰ καλύτερα ἀκόμα εἶναι νὰ ξαναρχίσουμε τὴν παρτίδα μας.

Μπήκανε. Ὁ Ἀστακόφφ ξαναρώτησε τὴ Μαρία:

— Γιάτί, τῆς εἶπε, δὲ σὰς ἀρέσει ἡ ποίησις;

— Οἱ στίχοι δὲν μ' ἀρέσουνε, ἀποκρίθηκε.

— Θὰ διαβάσατε τάχα πολὺ λίγο;

— Δὲ διάβασα, μὲν διαβάσανε κάποιους.

— Καὶ οἱ στίχοι τοῦ Πούσκιν δὲ σὰς ἀρέσουνε τὸ ἴδιο;

— Καὶ τοῦ Πούσκιν ναί.

— Γιάτί;

Ἡ Μαρία δὲν ἀποκρίθηκε. Κι ὁ Ἰπατόφφ γέροντας πίσω ἀπὸ τὴν καρέκλα του εἶπε μ' ἓνα καλὰγαθὸ χαμογέλιο, πὺς δὲν εἶτανε μονάχα οἱ στίχοι πού δὲν ἀρέσουνε τῆς Μαρίας, πὺς τὸ ἴδιο δὲν ἀγάπαε τὴ ζάχαρη, καὶ τίποτε πού νὰ εἶναι γλυκὸ.

— Μὰ εἶναι καὶ στίχοι πού δὲν εἶναι γλυκοί, φώναξε ὁ Ἀστακόφφ.

— Χάρη λόγου.

Ὁ Ἀστακόφφ ἐξυσε τ' αὐτί του. Ἦξερε καὶ κείνος λίγους στίχους ἀπόξω, καὶ νὰ ζητήσῃ ἓναν τόμο τοῦ Ἰπατόφφ θὰ εἶτανε κουταμάρα.

— Νὰ, εἶπε ὕστερα, ξέρετε τὸν Ἀντζάρ, τὸ